

УДК 338.48:339.9

T-33

Рекомендовано до друку Науково-методичною радою Вищого навчального приватного закладу «Дніпровський гуманітарний університет» (протокол від 21.12.2023 р. (протокол № 4).

T-33 Теоретико-прикладні проблеми розвитку індустрії туризму та гостинності у конкурентному середовищі: матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (Дніпро, 29 листоп. 2023 р.). Дніпро : ВВПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2023. 113 с.

Збірник містить матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Теоретико-прикладні проблеми розвитку індустрії туризму та гостинності у конкурентному середовищі» (29.11.2023), у роботі якої взяли участь здобувачі вищої освіти закладів вищої освіти України.

Матеріали науково-практичної конференції надруковані в авторській редакції.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

докт. юрид. наук, проф. **Олег КИРИЧЕНКО** (голова); канд. ек. наук, доц. **Тетяна ТЕСЛЕНКО** (заст. голови); **Андрій МІРОШНИК** (секретар); канд. юр. наук **Сергій ДУБОВ**; док. ек. наук, проф. **Ігор САЗОНЕЦЬ**; док. ек. наук, проф. **Володимир ДЖИНДЖОЯН**; док. ек. наук, проф. **Ольга САЗОНЕЦЬ**; канд. юр. наук, доц. **Тетяна ЛЕЖНЄВА**.

© ВВПЗ ДГУ, 2023

© Автори, 2023

Міжнародний туризм як фактор консолідації та інтеграції країн світу

Бакумець Анастасія Андріївна

здобувач вищої освіти

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Дніпровського гуманітарного університету

Науковий керівник:

Тесленко Тетяна Вікторівна

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри туристичного та
готельно-ресторанного бізнесу

Дніпровського гуманітарного університету

РЕТРОСПЕКТИВА РОЗВИТКУ МІСЬКОГО ТУРИЗМУ В ЛАТВІЇ

Дев'яності роки 20 століття роки були бурхливим часом, позначеним величезними змінами в суспільстві, що знайшло свій прояв як в роботі державних установ, так й у барикадних бійках, рекеті туристичних компаній, появі перших бездротових і мобільних телефонів у індустрії туризму тощо. У той час ані Youtube, ані Facebook, ані Wikipedia та інших інтернет-сайтів ще не існувало сайти, без яких сьогодні важко уявити подорожі. Епоха соціалізму що базувалася на системі, в якій всі ціни на продукти харчування та товари першої необхідності були однакові по країні в цілому, ще дихала в п'яти, але починалась епоха, в якій більшість товарів і послуг мали різні ціни, в тому числі й на подорожі – це була новина для всіх. В той час не було ні закону про туризм, ні збору статистики, грошей у нової країни також не було для туризму. У побут увійшли нові терміни – «чек», «бартер», «лізинг», «рекет» тощо. для підприємців туристичної сфери, в т.ч. не був відомий власникам таверн, кафе, готелів, як боротися з рекетом, відомим як «дах». Час від часу виникали взаємні бійки фракційні бої.

На початку 1990-х радянська армія один за одним евакуювала свої війська від Латвії, починаючи з Лієпаї в Курземі і закінчуючи Даугавпілсом в Латгалії. Території, що були закриті майже півстоліття, тепер стали доступним для всіх, у тому числі для місцевих як туристів, так й іноземців. Почалася хвиля приватизації, і найзаможніші намагалися приватизувати найцінніші латвійські прибережні землі. Місцеві туристи почали їздити влітку в Юрмалу, щоб провести там купання у вільний час. Кількість людей на морських пляжах від Папе до Айнажі зростає, і на початку 1990-х років тут поступово почали формуватися перші туристичні компанії часів відновленої незалежності Латвії – будинки сільського туризму тощо [1].

Це десятиліття характеризується також ліквідацією у Латвії туристичних об'єктів радянських часів. Свого часу популярним туристичним об'єктом у кожному місті був пам'ятник Леніну на головній площі, але тепер пам'ятники Леніну та іншим основоположникам комунізму були демонтовані та вивезені.

Треба було почати думати про нові пам'ятники та туристичні об'єкти. Почалося утворення спілок і асоціацій працівників туризму, організацій і фірм за профілем діяльності або територіальним принципом. Для координації індустрії і управління туризму в Латвії на початку 90-х років у Міністерстві транспорту на базі Департаменту зовнішньоекономічних зв'язків МЗС було створено Департамент туризму. Важливою роботою було дослідження М. Розіте 1999 р. про міський туризм та його розвиток і просторові прояви в Ризі. У рамках цього дослідження були оновлені та розглянуті розуміння про процеси розвитку туризму в Ризі, у спільній роботі авторів підвищена увага до пострадянського розвитку [2].

Плинув час...

В багатьох містах Латвії фрагментарно і частково на основі місцевих ентузіастів також розпочалася діяльність, пов'язана з розвитком міського туризму та промоцією туристичної дестинації, щоб привернути увагу як місцевих, так й іноземних туристів. Вона проходила у формі участі в туристичних виставках і ярмарках, виданні інформаційних матеріалів, реклами в засобах масової інформації та інші комунікації способами. Заходи з просування місцевих напрямків були включені до стратегій розвитку туризму в муніципалітетах, які один за одним почали будувати місцеві туристичні інформаційні центри.

У 1997 р. з ініціативи Г. Сейліса при Міністерстві транспорту була створена робоча група, з метою внесення змін у стандарт дорожніх знаків туристичних об'єктів Латвії. У стандартах з'явився розділ з туризмом із зазначеними знаками, які в народі отримали назву «коричневі знаки», яким є дорожній знак 706 «Напрямок покажчик» і вказує напрямок руху та відстань (км) до туристичної пам'ятки (рис.1).

Рис. 1 Дорожній знак LVS № 706 «Покажчик повороту»

Джерело: [1]

У 2000 році Г. Сейліс розробив дизайн першої туристичної карти Курземе в Талсо який Асоціація туризму Курземе використала як модель для всіх майбутніх туристичних карт містечка. Пізніше це також було прийнято як стандарт Державним агентством розвитку туризму та іншими регіонами.

На кошти Національного комітету статистики було організовано формування статистики місцевого туризму. Отримана в результаті опитування інформація показала, що кожен другий (46%) житель країни у віці 15 років бере участь у місцевій туристичній діяльності в Латвії. Туристична статистика про місцевий туризм була найбільш широко зібрана в статистичному бюлетені «Туризм в Латвії» і стала виходити раз на рік. Статистичні дані містили також інформацію про готелі, пансіонати, мотелі, гостьові будинки – кількість ліжок у цих туристичних місцях розміщення.

За статистикою центрального статистичного бюро Латвії (CSB) у 2011 році у внутрішньому туризмі з усіх туристичних поїздок найпопулярнішим

напрямок була Рига та її найближчі околиці, приваблюючи третину туристів. Плинув час...

В останнє десятиліття одним з основних елементів залучення місцевих туристів до Латвії були культурні заходи, організовані муніципалітетами як туристичний продукт. На муніципальному рівні розпочався неформальний борецьба за більш привабливі, унікальні та оригінальні заходи для залучення все більше як місцевих, так й іноземних туристів. Наприклад, навіть муніципалітет Вентспілс створив місцеву туристичну валюту «Венті», морські фестивалі, парад корів і заявив, що в цьому латвійському у місті кожні вихідні відбувається якась варта уваги подія. Сказане лише мала частина від маркетингової діяльності Вентспілса, спрямованої на залучення все більшої кількості туристів. Як би там не було, це також один із небагатьох муніципалітетів Латвії, який дарував культурні заходи місцеві туристи мали б більш вигідну ціну, як магніт, заради якого варто їхати до Вентспілса.

Так кілька міст Латвії, які досягли вищого рівня маркетингової інтеграції у 2010-2013 роки, – реалізували комплекс міського маркетингу. В рамках маркетингу проведено впровадження дослідження ринку та підготовлено різні рівні планів, концепцій і стратегій. [3]

Культурний туризм на майбутнє буде одним із головних продуктів туризму Риги, який формуватиметься як існуючими, так і майбутніми музеями та виставками, які в них відобразатимуться на теренах Балтійського та Європейського історико-культурного простору. Продуктом ризького туризму будуть тематичні культурні заходи, що відбуваються в Ризі, які завдяки високоякісному та насиченому культурному життю Риги зможуть привернути увагу Європи та, можливо, світу, спонукаючи включити Ригу у список напрямків культурного туризму. Продуктом ризького туризму також буде нова та сучасна Рига, яка створюється зараз як сучасне, інноваційне, цифрове та відкрите місто. А Рига є частиною туристичного продукту Латвії, де починаються і закінчуються латвійські подорожі!

Список використаних джерел:

1. Tūrisms Latvijā cauri gadsimtiem. Vēsture, attīstība un perspektīva. Rīga. 2021. 497с.
2. Krieviņa I. 2020. Astonas idejas rudens brīvlaika pavadīšanai Jūrmalā. 15.10.2020. Pieejams. URL : http://travelnews.lv/?m_id=18254&i_id=5&pub_id=124903&Astonas-idejas-rudens-brivlaikapavadisanai-Jurmala (дата звернення 10.11.2023)
3. Eurostat (2019). Rail passenger transport by type of transport. Pieejams. URL : https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Passenger_transport_statistics#Rail_passengers (дата звернення 10.11.2023)